

ამ შემთხვევაშიც არის კანონიერი ადგალ
გზა: მთავრობა მეფეს - სთხოვდა, თბილოს
რომ ორივე პალატა დაუსხივნათ, ქმედება
(ხმები მარტინი: მართლია). მაგ- არ მომხმარებელი
სამ პალატათა დათხოვნა მხოლოდ იძულებული
იმიღომ, რომ მთავრობა ზედა პა- ვნიშრად
ლიტას არ ეთანხმება, ყოველნაირ მოქმედებე-
რიაქტიკულ აზრისა მოკლებული. ამ ლია, ბატ
არიგად დარჩა ერთად ერთი სსნა, 10 მილი
და ეს სსნა შე87-ე მუხლია. მე უკვე წარი-
მოვახსენეთ, ბატონებო, რომ პა- ლი
ლიტების მიერ მეფის აქტთა შე-
ფასება იურიდიულ შეუძლებლობას
წარმოადგენს მეთქი. მთავრობას სა-
კითხი სწორედ ასე ესმოდა და ამა-
ვე დროს იცოდა-რა, რომ პალა-
ტით დიდი უფლება აქვთ, უფლება
მეფის კანონ-პრივეტების უარ-ყა-
ფისა — მთავრობამ გადასწყვიტა, რომ
კანონი მე-87-ე მუხლის ძალით გა-
ეყვანა, მით უმეტეს, რომ ამ აქტს
სათათბიროც მიიღებდა. სათათბი-
როში ისეთ კანონის შეტანა, რო-
მელიც მისთვის შეუძლებელი იქნე-
ბოდა, რასაცვირველია, უდიდესი
მოუსახრებლობა იქნებოდა. და აი,
მ მოუსახრებლობის უქონლობა და
კანონ-პრივეტების 87 მუხლის ძალით
გაყვანა, იმ პროექტისა, რომელიც
სათათბიროშ მიიღო შესადგენიდ,
მოტყუებად, მლიქნელობად ჩამო-
გვართვეს. გვაძრალებენ, რომ პა-
ლიტების მოქმედებათა შეწყვეტა
სელფვურაც შევქმნით, და 87
მუხლის ძალით გავიყვანეთ ის კა-
ნონი, რაც საბჭომ მე-86-ე მუხლის
ძალით უარჲო. მაგრამ, ბატონე-
ბო, რაც ეხლა აქ მოხდა, იმას სა-
თათბირო სხვა დროს ჩუმად დაჰყა-
ბულდებოდა ხოლმე. წვრილ კა-
ნონ-პრივეტებს კი არა, მაგრამ
სტარომზრიადცების შესახებ კანონის
გაყვანას კი მოგავინებთ. მოგეხსენე-
ბათ, რომ ამ კანონის გაყვანის დროს
შედა და ქვედა პალატა ვერ შეს-
თანხმდენ და ეხლა საჭიროა მხო-
ლოდ უკანასკნელი სანჯკია (...არე-
ულია) ეს სათათბიროსთან უთანხ-
მოება და კანონი ჩამოშორდება (...?)
აჩავისხოვის საიდუმლო არ არის,
რომ სათათბირო თავის კრებათა
შეწყვეტაშიც მოისმენს, რომ მთავ-
რობა მეფესა სტხოვს არ სებულ კა-
ნონის აღდგენის (ხმები მარტინი:
„რომ?“ ეს უშმავისობა), 87 მუხ-
ლის ძალით (მარტინი სიახლო და

ი გისახვედრია, რომ სათა-
დადგენილება, რომ მის მო-
ა ზუნგბრივ შეწყვეტის წინ
დარიყო, მაშინ მთავრობა
ული იქნებოდა, რომ ხელო-
შეწყვიტა სათათბიროს
ა, ვინაიდან, შეუძლებე-
ლონებო, შეუძლებელი, რომ
ონი რუსის ხალხი გავამ-
ხოლოდ იმიტომ, რომ სა-
ო მანქანაში ჩაღაც უთან-
მოხდა (ტაში მარჯვით.
უან ისმის: კაშა. მარცხნივ
ა ხმაურობა. თავიჯდომა
დ ჩეკი). შეუძლებელია, ბა-
, რომ ჩაღაც თეორეტიულ
გათა გულისათვის 1500-ზე
უარობრივიადული თემი მო-
და ამ ხალხს იეკრძალოს,
აქმის ჩიდენა კი არა, ლო-
კრძალოს ის, რაც მეფებ
ხმაურობა). ამ შემთხვევა-
თათბირო მთავრობას იძუ-
ს ხდის მე-87-ე მუხლი მოი-
ამაში ვერავითარ უკანო-
და ვერავითარ უწესოებას
ედავ (ხმები მარცხნივ: კარგი
რ!). სამაგიროდ მგონია,
ავე ორატორს, რომელიც
ნიე; ბრძოლაში გამოთხვევ-
ს სჩვენებოდა, მაგრამ მთავ-
რებრივ კი არა, სათათბიროს
თავრობისადმი, და მთავრო-
ამ თე არის მიხედვით, უ-
თავი უნდა შეკავებინ. საკითხის საჭირო სიმაღლე-
ება (ხმა მარცხნივ: თოვკით)
ბერია, მაგრამ სახელმწი-
ვი იქნება ეს საქმე? მა-
მე-87-ე მუხლი უკიდურესი
ება, მაგრამ, ბატონებო, ეს
მთავრობას გამოუჩავებელ
იყობიდან გამოსვლის ნებას
აი მაგოლითად: ვთქვათ,
ობის დროს, პალატანი ცი-
ოთობაზე რომ ვერ შეთან-
და დამშეულთ დახმარება და-
ვეთ, როგორ გდონიათ, მთავ-
რუკიდურებს საშუალებას უნდა
ის თუ არა? აქაც სწორედ
უტარობრივიადცემი სულიერ
ს განიცდიდნენ, მაგრამ არც
ეთ 6 გუბერნიების კულტუ-
რულერებები იყო ამაზე ნაკ-
მაშ ეს გუბერნიები სრულიდ
ობით ჩვინი ანონმობითო-

ულიყვნები იმიტომათ, მეტყვი-
რომ ამ გუბერნიებს აქამდის
ოთხოდ უცხოვრია და უამისოდ
აც იოლაზწავილოდა, იმიტომათ,
დასავლეთ გუბერნიების ერთ-
საკითხი რუსეთის საერთო
თხს არ წარმოადგენს და იმი-
მ მის უდიდეს საკითხად წარმო-
ნაც შეუძლებელია. კარგი,
ამ სიმშილობისა და სტარ-
იიადცების საქმეც, რუსეთის
თო საკითხს არ წარმოადგენს?
ავლეთ გუბერნიების საკითხი
რო გეოგრაფიულ რამებს კი არ
მომოადგენს, არამედ უფრო მეტს,
ულდობრ იმას, რომ რუსეთის
ოლხო წარმომადგენლობას, პირ-
იად წარედინა ასე ღრმა ნაცი-
ოლური საკითხი. აქამდის, ამნა-
საკითხთა გადაწყვეტაში ხალხს
ა მონაწილეობა არ მიუღია და
ძლება ეს არის მიზეზი, რომ ხალ-
თან დათან გულს იურუებს ჩვენ
ხალხის შემაერთებელი გრძნობა
იებოდა და სუსტდებოდა. უკან
მ მივიხელოთ და ჩვენი ცხოვ-
ის წარსულს რომ შევხელოთ,
ინიხავთ, რომ რუსულ შშობ-
ურ გრძნობით განათებული მხო-
დ თრი მეფობა გვაქვს. ეს არის
ობა ეკატერინე დიდისა და ალექ-
სანდრე მე-მ-ს. მაგრამ ეს გრძნობა
ულოდ იმპერატორ ნიკოლოზ
II-ის დროს განხორციელდა. ჯერ
ყოფილი ისეთი სერიოზული კა-
ნი, როგორც დასავლეთ გუბერ-
ნიებისა. ამ კანონშია არა რუსთა და-
ვრა კი არა, არამედ თვით რუს-
ულებების შენარჩუნება იყო.
იმ უფლებათ დაცა, რომლების
სხებითაც ჩვენი სახელმწიფო და-
ლეთ საზოგრებზე, მუდამ ჩვენ
ელმწიფობრივი ინტერესების დაც-
ანერხებდა (მარჯვნივ ტაში და
ბის: ვაში). თუ მხედველობაში მი-
ღებთ იმას, რომ პოლონელები
მად არიან, მაგრამ უხარისათ, რომ
რაელების ცალკე კურიებში გა-
ყოფილ, პოლონელები მათ გვი-
ნისაგან დავიხსნით, თუ პრი-
ლტის ქრის გერმანელები ესტო-
ლოთავან დასაცავად ამზე გამო-
ფას მოითხვენ, მაშინ ნათ-
ად მცხვდებით, თუ რამდე-
დ სისურველი იყო ჩვენი პრო-
ცი. რომოითავ დასავით აზ-

ი სახალხო ნორჩ წარმოშადებულის გამამაგრებელი ამბავი მოხ-
(ტაში მარჯვნივ, ხმების ვაშა. მოლი ცეკვურში და მარცხნივ. მარცხნივ: „სახალხო წარმო-
გენლობის დამცველობა“). სათათ-
ოს პატრიოტულ გრძნობის აღ-
თვითება, დასაცლეთ გუბერნიის ბ-
რუსულ ერობის შესაქმნელად
ობი, მეფემ მოიწონა და დაა-
დი (მარჯვნივ ტაში და ხმა: ვაშა.
ცხნივ სიცილი).

ახალი აქტები

მ ც ი ლ ი ს ი ს ი

◆ ა. ი. მანთაშევის ანდერძი.
აქტის ტფილისში მოასვენეს
ი. მანთაშევის გვამი. ამავე დღეს,
შუადღევის 4 საათზე, განსხვა
ინის ყუთი, სადაც განსვენებუ-
ს ანდერძი ინახებოდა. ჩოგორუ-
ებრძიდან სჩხნს, ა. ი. მანთაშევს
ნება ჰქონია მხოლოდ 20 მილი-
მანეთამდე. აქტის ქალი მვილე-
თვის დაუტოვა თითოეულისთვის
0,000 მან., ნათესავ ხარაზვისა
მირიმანოვისთვის თითოეულის-
ის—300,000 მან., საქედალ-მოქ-
ო საქმისათვის—200,000 მანეთი;
ლო დანარჩენი თანაბრად უნდა
ყონ ვაჟიშვილებმა. ამრიგად ის
ბი, ა. ი. მანთაშევმა კავკასიის
ივერიისტეს აზაფერი დაუტოვაო,
კვე გამართლდა. ჩოგორუ ამბო-
ნ, ანდერძი არ ყოფილა შედეგ-
ლით თანამდად იურიდიულ მო-
ვნილებისა, რის გამოც მოსალოდ-
ლია ამ ანდერძის გაუქმება და
მკვიდრეთა შორის, ორის თაწყო-

◆ ახალი წიგნი. რედაქცია
ლო ქირთული წიგნი: „გამბის
სავა-მოყვანა“ ნ. ტარატინოვისა,
მოცემი სამეურნეო ეურნალის
ოსახელი“. ს. წიგნის ფასი 5 კაპ.

◆ თავ. ალექსანდრე მიხეი-
ლის ძე მრავალი დოკუმენტი
დამტკიცებულ იქნა ტფი-
ლის ქალაქის მოურავის მოადგი-
დე.

◆ ტრამვა. 1 მაისიდან ძალაში
ედ ტრამვაის მიმოსვლის საზაფ-
ულო წესი: უკანასკნელი ვაგონე-
ები განაპირო ადგილებიდან ვაგონის
პარტიას და 12 საკონ-

◆ კავკასიონს სიძლველეთა მართვის უზირი
არ მხატვარი ესინ ერი მოკლე
ნში პეტრობურგიდან ტფილისში
მოვა, საღაც სამხატვრო იკადები-
ს მონოდილობით ყარსის ოლქში,
აქართველოს ამ უძველეს ნაწილ-
ი, გამგზავრება იქაურ ისტორიულ
აშოების გამოსაკვლევად.

◆ ნამდებნიკის საბჭოში დღეს
ანხილულ იქნება საქმე გორის
აზრის უფროსის თავ. ნ. ა. ვახვა-
ძეგილის, საქმის მწარმოებლის
ავ. ნ. ვ. აფაქიძისა, რევისტრა-
ჟორის ვ. ი. ლიალიშვილისა და
ხვათა, რომელთაც სამსახურის
იროს ბორტ-მოქმედებითა ჩადენა
რალდებათ.

◆ თამარ ცბილის გახამართ-
ლება. დღეს ქართულ თეატრში
დანიშნულია თამარ ცბილის „გასა-
მართლება. საბრძოლმდებულო ღვე-
რცვე ჩაბარეს დამცველთ—მგოსანს
დაკავისა და ი. მაჭვარიანს. მგოსანი
დაკავი ილაპარაკებს შემდეგ თემაზე:
„ფილოსოფიური მსჯელობა ადა-
მიანის ბუნებაზე და კერძოდ ქა-
ლებზე, საუბარი სიყვარულზე და
განხილვა თამარის ცხოვრებისა“. ს-
ხეპირად წაკითხავს პოემის საუკე-
თესო აღვალებს.

◆ განსხრევა და დაპატიმრება.
27 პრილს, ნაშალამევს თავიანთ
ბინებზე კასჩრიკებს და დაპატიმრებს:
ნაფიცი ვეკილი ნ. ზ. ელიავა, ა.
ჩხერნევილი და მესტამბე კ. თავართქი-
ლაძე.

◆ „სახალხო საქმის“ რედაქ-
ციაში. სხვებთან ერთად უაპიმ-
რებული მეფეუტრე აპ. წულაძე უკვე
აანთავისუფლებს.

ცულისის სასულიერო სემი-
ნარიის ძევლი შენობა. 28 მარტს
სემინარიის მოვრობამ ქართლ-კახე-
თის სინოდალურ კანტორას გადას-
ცა, თანამდე უწ. სინოდის დად-
გნილებისა.

◆ სახალხო სახლი. დღეს, სა-
ლამოს, სახალხო სახლთან ასებებულ
ქართულ წარმოდგენების მმართველ
წრის მიერ წარმოდგენილი იქნება
„მსხვერპლი“ დრ. გ მოქ გელევნი-
შვილისა. რევისორი ბულუ მღივანი.
ადგილების ფასი 5—60 კ.

◆ სალიტერაციურო დილა სა-
ხალხო ხახოში. ხომ (თავთო).

თვით ბუნებაა, პანტეისტები იყვნენ
შელლინგი და ჰეგელიც. პანტეიზმს
არა სწამს ღმერთი ოოვორც ბუნე-
ბისაგან გამოყოფილი და თავის-
თავად არსებული ძალა. ასეთს ძა-
ლად აღიარებს ღმერთს დეიზმი და
თეიზმი. დეიზის წარმოდგენით
ღმერთი მსოფლიოს გარეშე იმყო-
ფება. ღმერთმა შეჰქმნა სამყარო.
ანათანავე ერთხელ შეჰქმნილი სამ-
ყარო იმდენად სრულია, რომ ღმე-
რთი აღარ ერევა სამყაროს ცხოვ-
რებაში. დეიზმის ნიმდვერებად
მე-18-ე საუკუნეში ითვლებოდნენ
ვოლტერი და რუსეთ. თეიზმი მხო-
ლოდ იმით განსხვავდება დეიზმისა-
გან, რომ მისი წარმოდგენით ღმე-
რთი სამყაროს შეჰქმნის შემდეგ, ასე
ვსთქათ, განაიგებს მას, ებმარება
გონიერს არსებათ თავის დანიშნუ-
ლების განხორციელებაში. თეიზმი
სავარაუდო ქრისტიანულ მსოფლ-
მხედველობაში გმოისახა.

ასეთია ის უმთავრესი მიმღრთუ-
ლებანი ღმერთის არსებობის პრო-
ბლემასა და სარწმუნოების შესახებ.
ამისდამიხედვით, სულ სხვადასხვა-
ნირს ხასიათს იღებს სარწმუნოებ-
როვი სულიერი განწყობილება მო-
რწმუნე აღამიანისა. შევჩერდებით
მსოფლიო იმ სულიერს განწყობილე-
ბაზე, რომელსაც განიცდის დეისტი
და განსაკუთრებით კი თეიზტი.

ლმერთისაგან ხელ-მძღვანელობის თავს აფარებს ლმერთის კოფას. ლოცვა-ველრება გაველია იმ დამოკიდებულები-მელსაც ამყარებს ადამიანი ეს ძალასთან. ხმთან მკიდროობაა დაკავშირე-ეგრედ წოლებული მისტი-რომელიც აღიარებს, რომ ებედობია ამ ქვეყნისურს ცხო-ივე შეერთება ლმერთან. ინ განსაზღვრულ წუთებში ის ისეთს რელიგიოზურს, როდესაც მისთვის თით-ესაძლებელი ხდება ეს შეერ-მაშინ ადამიანი თავის საკუ-ჩებაში ჰპოულობს ლმერთის. ჩოთის ძიება პოეტურის ფორ-ც იხატება. პოეტურს ნაწარ-ი გამოიხატება სურვილი თან, უმაღლეს ძალასთან, ებისა, რისთვისაც ხშირად სა-ხდება მისტიკურ სულიერ იბილების განცდა. ჩვენს მწერ-ში ბევრი არ მოიპოვება ისე. წარმოები, რომელშიაც გა-ცება მისწრაფება უმაღლეს ძა-ენ, ლმერთისაკენ. მიუხედავად აღსანიშნავია ის მცირედიც, არსებობს *). უპირველესად ისა აღსანიშნავია ი. გრიშა-ი. როგორც ხშირად გამიგო-მ ახალგაზდა, კეშმარიტად

“ მეგზავრებიან .
უფრო ნათლად და მკაფიოდაა
ამოხატული ღმერთის ძიება შაბი-
ლინას პოეზიაში . ბაბილინას პოე-
ზის განვითარებას თანდათანობა
მჩნევა . ღმერთის ძიება მასში თან-
ათანობით ხდება და ბოლოს მის-
აკურს სახეს იღებს . პირველ ხა-
ებში პოეტი კიდევ ებრძვის ზე-
ბას . იგი მთლად დაკავშირებულია
იწასთან , როგორც რეალურ სი-
ამდევილის სიმბოლოსთან .
„ ტალღა , გერ დაშელევ მსუბუქ თც-
ნებით ,
აქ სინამდვილეს არ დაჭრონდები ” - თ ,
სწერას პოეტი .
„ ზეცას რას გერჩი ? — აქ მაშერალთ
გუძღვნი
ნაზ სივეარულით გვდის ძერნისა ? ”
ასეთს ბრძოლას უცხადებს პოე-
ტი ზეცას . გადის ხანი . პოეტი უან-
ჯირო მსხეურპლით აღარ კმაყოფილ-
დება . მას არ უნდა , რომ მხოლოდ
ხემოვად შეეწიროს „ მაშერალთ ”
„ ჭერეთ ნორჩი ჭარ , ძალ დონია
საჭხე
სოფლის სიცოცხლე ერთობ მწევ
რია : —
მიუვარს ბუნება , მიუვარს მე ჩაღის
და ჩაგრულთ კენეს ჩემი წელეულია ! ”
პოეტი მზად არის კვლივ განა-
ერძოს ბრძოლა თავის მოძმისთვის
მაგრამ ის კი აღარ უნდა , რომ ა
ბრძოლამ მასთანვე ერთად მის

მაისს, ზუგალაშვილების სახლში
თათვის, არამედ თავიცვარულის წმინ-
და ტაძრისთვის.
„...და მიყიდვისთვის. შესილა მსურდა
დიად სისრულის წმინდა ტაძარი“.
ეს უკვე ის საფეხურია, სიღდანაც
უნდა დაიწყოს ძიება უმაღლეს
ძალისა, ღმერთისა. სამყარო - ფია-
დი სისრულე“ არ არის. მსოფლიო
ში ბევრი რამეა ისეთი, რასაც არა-
ფერი საერთო არა აქვს „დიად სის-
რულესთან“. ამას პირველის შეხელ-
ვისთანავე იგრძნობს პოეტი.
„ხეჭვებ გაშერდათ წის შემებებს
სიცარისებულე... არა-რა შშრალი...
პოეტი „დიად სისრულის წმინდა
ტაძარის“ ეძებდა და ხელში კი შერ-
ჩა „სიცარისელე“, „არა რა მშრა-
ლი“. პოეტმა ვერ პჰოვა „სისრულე“
იქ, სადაც ეძებდა. ეს ისეთი მომენ-
ტია, როდესაც პოეტი უკიდურეს
სასოწარკვეთილებაში გარდება. „სის-
რულის“ ძებნას ის ველორ მოიშლის,
მაგრამ პირველ ხანებში მან მაინც
არ იცის, როგორ მოიქცეს. ძველი
ღმერთი დაგმხო, ახალი ჯერ ვერ
უპოვია. ამიტომ პოეტს ის და დარ-
ჩენია, რომ მწარედ წარმოსთქვას:
„მეტოდ ცხადებავ, უგულ „დადა!“
უკვე იმსხვერმდე, წამართვი უგელა
და მიმატოვე დარიბ-დარეკა,
ობთვი, მწარო და მარტო-ხეჭვა!
სასოწარკვეთილებაში ჩადარდნი-
ლი პოეტი მმბობს:

